

CSR LEXICON

Οι βασικές έννοιες της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και της Αειφορίας

Σύμφωνα με τη συνοπτική επεξήγηση, που συνέλεξαν και κατέγραψαν οι Μπέττυ Τσακαρέστου, επίκουρη καθηγήτρια και υπεύθυνη του Εργαστηρίου Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού στο Πάντειο Πανεπιστήμιο και η Δρ. Λήδα Τσενέ, επιστημονική συνεργάτης και διδάσκουσα εργαστηρίου Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων, Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, για λογαριασμό του CSRnews.gr, της Direction, οι βασικές έννοιες του χώρου της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και της Αειφορίας είναι οι εξής:

Ακτιβισμός: MKO / Stakeholders / Ενσυνδυασμένοι / Πολιτών στα social media
Grassroots Activism: NGOs / Stakeholders / Investors / Citizens in social media

Τα κοινωνικά δίκτυα δίνουν τη δυνατότητα στους πολίτες να οργανώνονται πέρα και έξω από παραδοσιακούς θεσμούς/οργανισμούς προκειμένου να παρεμβαίνουν ενεργά στο δημόσιο διάλογο, να αποτελούν μοχλούς πίεσης και να επηρεάζουν τα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Ανατροπή / Disruption
 Η διαδικασία της ανατροπής, της δημιουργικής αλλαγής, της καινοτομίας πρωτοβουλίας, του επαναπροσδιορισμού τελικά του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί ένα σύστημα ή μια κατάσταση.

Αυτορρύθμιση / Νομικές ρυθμίσεις για την ΕΚΕ
Self-Regulation / Legal Considerations for CSR

Η ΕΚΕ αποτελεί ένα ήπιο σύστημα ρύθμισης επιχειρήσεων και οργανισμών που βασίζεται στην αυτοδέσμευση και τον εθελοντισμό.

Βιώσιμες Μάρκες / Υπεύθυνες Μάρκες
Sustainable Brands / Sustainable Branding

Προϊόντα ή υπηρεσίες που διαφοροποιούνται από αντίστοιχα ανταγωνιστικά, καθώς έχουν συνδέσει την επωνυμία τους με προστιθέμενη αξία για τον καταναλωτή, περιβαλλοντικής ή κοινωνικής διάστασης.

Βιωσιμότητα / Βιώσιμη Ανάπτυξη
Sustainability / Sustainable Development

Πρόκειται για μια δυναμική διαδικασία κατά τη διάρκεια της οποίας γίνεται αντιληπτή η αλληλεπίδραση

σθ μας με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής με τρόπους που προστατεύουν την περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική διάσταση της ζωής μας για το παρόν και το μέλλον.

Βιώσιμη Αρχιτεκτονική / Βιώσιμες Πόλεις
Sustainable Architecture / Sustainable Cities

Πόλεις και αρχιτεκτονικά κτίρια σχεδιασμένα λαμβάνοντας υπόψη τον περιβαλλοντικό τους αντίκτυπο.

Διαφάνεια / Transparency
 Η κουλτούρα της «ανοιχτότητας» (openness) σε κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό επίπεδο.

Δίκαιο / Αλληλέγγυο Εμπόριο
Ethical Trade / Fair Trade

Βασίζεται σε οριζόντιες και ανθρώπινες σχέσεις, στη συνεργασία, την εμπιστοσύνη, την ανταλλαγή, την αυτονομία. Αναζητά μεγαλύτερη δικαιοσύνη στο διεθνές εμπόριο. Συνεισφέρει στην παρατηρούμενη ανάπτυξη προσφέροντας καλύτερες συνθήκες εμπόριου και διασφαλίζοντας τα συμφέροντα ανεξάρτητων, μικρών παραγωγών και εργατών.

Δημιουργία Αξίας / Shared Value

Σύμφωνα με τον Michael Porter, η ανταγωνιστικότητα μιας επιχείρησης και η βιωσιμότητα της κοινωνίας μέσο στην οποία δρα είναι αλληλένδετες. Η αναγνώριση αυτής της αλληλεπίδρασης και η κεφαλαιοποίηση της οδηγεί στη δημιουργία επιπλέον μοιραζόμενης αξίας.

Εθελοντισμός / Volunteering

Πρόκειται για τη δέσμευση/αυτοδέσμευση ατόμων και οργανισμών να εργαστούν χωρίς αμοιβή ή ίδιο όφελος για ένα καθορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα για το γενικό καλό της κοινωνίας.

ΕΚΕ / CSR

Πρόκειται για ένα νέο τρόπο στρατηγικής σκέψης και επιχειρηματικής διοίκησης σύμφωνα με τον οποίο οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί συνεργάζονται με την κοινωνία, με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη, διαχειρίζονται τον αντίκτυπο που έχουν στο κοινωνικό σύνολο, λογοδοτούν, ανταποδίδουν μέρος των κερδών τους στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο και εργάζονται για την οικονομική και κοινωνική ευρωστία.

ΕΚΕ και Διαχείριση Κρίσεων 2.0 (ψηφιακή εποχή)
CSR and Crisis Management 2.0 (digital age)

Η ΕΚΕ συνδέεται με την ανάλυση των κινδύνων και τη διαμόρφωση πολιτικών και προγραμμάτων που συνδέουν τις αξίες και τις πρακτικές της επιχείρησης με τις προσδοκίες των stakeholders. Η διαχείριση της φήμης, η προετοιμασία και η διαχείριση των κρίσεων είναι άμεση συνυφασμένη την κουλτούρα ΕΚΕ μιας επιχείρησης. Η σύνδεση αυτή γίνεται ακόμα πιο καθοριστική στην εποχή του κοινωνικού διαδικτύου και της ΕΚΕ 2.0.

ΕΚΕ και social media (ευθύνη 2.0)
CSR and social media (Responsibility 2.0)

Η εξέλιξη της ΕΚΕ μέσα από τις αξίες που φέρνουν στην επιφάνεια τα social media: συνεργασία, διαφάνεια, μοίρασμα, open source, δημιουργικότητα.

Επιχειρησιακή Ηθική / Corporate Ethics

Η επιχειρησιακή ηθική αφορά κυρίως στην εσωτερική λειτουργία της εταιρείας και ιδιαίτερα την κατάρτιση εσωτερικών κανόνων δεοντολογίας και συμπεριφοράς των στελεχών και των οργανωτικών δομών.

Εταιρική Διακυβέρνηση / Corporate Governance

Η Εταιρική Διακυβέρνηση αναφέρεται σε ένα σύνολο αρχών με βάση το οποίο επιδιώκεται η υπεύθυνη οργάνωση, λειτουργία, διοίκηση και έλεγχος μιας επιχείρησης, με μακροπρόθεσμο στόχο τη μεγιστοποίηση της αξίας της και τη διαφύλαξη των συμφερόντων όλων όσων συνδέονται με αυτήν.

Εταιρική Φιλανθρωπία / Corporate Philanthropy

Η εταιρική φιλανθρωπία συνήθως αφορά στην προσφορά χρημάτων σε κάποιο φιλανθρωπικό οργανισμό ή σκοπό.

Ηθική Μόδα / Ethical Fashion

Παραγωγή ενδυμάτων και άλλων αξεσουάρ μόδας ακολουθώντας τις επιταγές της υπευθυνότητας όσον αφορά στο περιβάλλον, στη στήριξη μικρών, ανεξάρτητων παραγωγών πρώτων υλών και στα εργασιακά/ανθρώπινα δικαιώματα.

Ηθικό Marketing / Κοινωνικό Marketing
Ethical Marketing / Cause Related Marketing/

Στρατηγική marketing με κύριο χαρακτηριστικό την προσφορά εσόδων από τις πωλήσεις ενός προϊόντος σε έναν κοινωνικαφέλη σκοπό.

Θεορία περί Εταιρικού Πολίτη / Corporate Citizenship

Ο ρόλος των επιχειρήσεων ως διαχειριστών δικαιωμάτων του πολίτη (citizenship): κοινωνικών και πολιτικών μέσα από τη δράση και την αλληλεπίδρασή τους με το κοινωνικό περιβάλλον.

Καινοτομία μέσω ΕΚΕ / Innovation through CSR

Παραγωγή καινοτόμων δράσεων και λύσεων για σημαντικά κοινωνικά, περιβαλλοντικά, οικονομικά, τεχνολογικά

κά ζητήματα υπό το πρίσμα της υπευθυνότητας.

Κοινωνική Καινοτομία / Social Innovation

Ο όρος αυτός αναφέρεται σε νέες ιδέες, στρατηγικές και πρακτικές που προέρχονται συνήθως από συνέργειες μεταξύ δημόσιου, ιδιωτικού και κοινωνικού τομέα και απαντούν σε κοινωνικές ανάγκες.

Κοινωνική Επιχειρηματικότητα / Κοινωνικός Επιχειρηματίας / Social Entrepreneurship / Social Entrepreneur

Κοινωνικός επιχειρηματίας είναι αυτός ο οποίος αναπτύσσει και υλοποιεί με όρους επιχειρηματικότητας μια καινοτόμα, δημιουργική ιδέα ως απάντηση σε ένα κοινωνικό ζήτημα/ πρόβλημα.

Κοινωνικοί Μέτοχοι / Stakeholders

Πρόκειται για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη στο εσωτερικό και το εξωτερικό περιβάλλον μιας επιχείρησης που επηρεάζουν και επηρεάζονται από τις δράσεις της.

Κοινωνικός Απολογισμός / CSR Report

Πρόκειται για, επίσης συνήθως, εταιρικούς απολογισμούς για την κοινωνική δράση των επιχειρήσεων. Στόχο έχουν μια πιο διαφανή και προσβάσιμη σε έλεγχο σχέση με τους κοινωνικούς μετόχους.

Κώδικας Δεοντολογίας / Code of Conduct

Κανόνες δεοντολογίας που ορίζονται εσωτερικά από μια επιχείρηση/οργανισμό και διαμορφώνουν το πλαίσιο συμπεριφοράς τους στο εσωτερικό και εξωτερικό τους περιβάλλον.

Λογοδοσία / Accountability

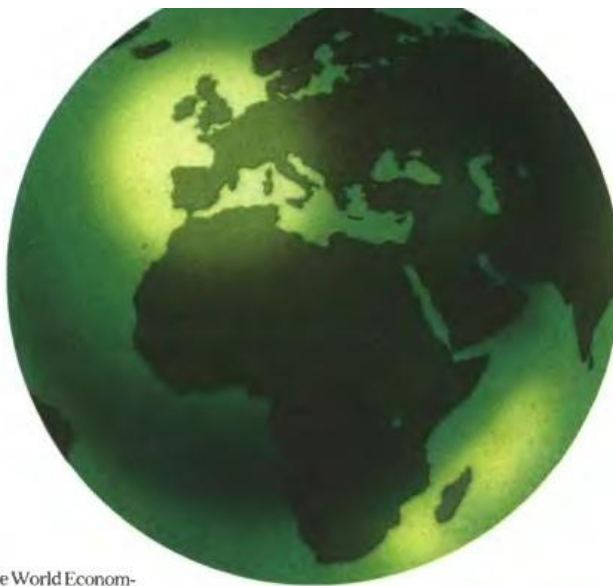
Η έννοια της λογοδοσίας είναι διαφορετική από αυτή της ευθύνης, αλλά άμεσα συνδεδεμένη μαζί της. Πρόκειται για το εθελοντικό άνοιγμα των επιχειρήσεων για δημόσιο έλεγχο που προέρχεται από την ανάγκη τους για λογοδοσία απέναντι στο κοινωνικό σύνολο.

ΜΚΟ / NGOs

Νομικά συγκροτημένοι οργανισμοί που δημιουργούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και λειτουργούν ανεξάρτητα από κυβερνήσεις και λοιπούς πολιτικούς σχηματισμούς με στόχο την προαγωγή ενός πολιτιστικού, περιβαλλοντικού ή ευρύτερου κοινωνικού σκοπού.

Παγκόσμια Κοινωνικά Ζητήματα / Global Social Issues

Σημαντικά, επίκαιρα κοινωνικά ζητήματα όπως οι περιβαλλοντικές προκλήσεις, τα εργασιακά/ανθρώπινα δικαιώματα, που επηρεάζουν τον παγκόσμιο ιστό σε κοινωνικό, πολιτικό, οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο. Για τον προσδιορισμό των σημαντικότερων παγκόσμιων κοινωνικών ζητημάτων αρκετοί διεθνείς οργανισμοί έχουν προσδιορίσει τα κρίσιμότερα από αυτά όπως: The Copenhagen Consensus, The Millennium Project, UN,

The World Economic Forum, Singularity University.

Παιδική Εργασία / Child Labour

Ένα από τα σημαντικότερα παγκόσμια κοινωνικά ζητήματα. Πρόκειται για την καταναγκαστική/παράνομη εργασία παιδιών ως φθηνού εργατικού δυναμικού.

Prosumption

Προέρχεται από τη συνένωση των λέξεων production (παραγωγή) και consumption (κατανάλωση) και αναφέρεται στον ενεργό ρόλο του πολίτη, ο οποίος δεν είναι μόνο καταναλωτής, αλλά και ταυτόχρονα παραγωγός περιεχομένου, προϊόντων, αποφάσεων.

Συγκριτική αξιολόγηση / Benchmarking

Πρόκειται για τη συγκριτική αξιολόγηση των τεχνολογιών, των διαδικασιών παραγωγής, και των προϊόντων μιας επιχείρησης/οργανισμού σε σχέση με τις σημαντικότερες επιχειρήσεις στο αντίστοιχο πεδίο με στόχο τον εντοπισμό των αδυναμιών της και τη βελτίωσή τους.

Συνεργατική Καινοτομία / Collaborative Innovation

Καινοτόμες λύσεις και εφαρμογές που προκύπτουν από τη συλλογική ευφυΐα, το μίσθισμα και την ανταλλαγή γνώσεων ανάμεσα στους όμοιους (peers) στην εποχή των δικτύων και των κοινωνικών Μέσων.

Συνεργατική Κατανάλωση / Collaborative Consumption

Ο όρος αυτός περιλαμβάνει τη νέα τάση στις καταναλωτικές συνήθειες που αφορούν σε πρακτικές ανταλλαγής και μοίρασμα (π.χ. car pooling, couch surfing, ανταλλακτικά/χαριστικά παζάρια κτλ.)

Triple Bottom Line

Σύμφωνα με αυτή τη προσέγγιση για να είναι μια επιχείρηση βιώσιμη και αποτελεσματική πρέπει να είναι οικονομικά ασφαλής, να ελαχιστοποιεί τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να δρα λαμβάνοντας υπόψη το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται.

Υπεύθυνη Ηγεσία / Responsible Leadership

Διαδικασία κατά την οποία ο ηγέτης μιας επιχείρησης/οργανισμού λαμβάνει αποφάσεις λαμβάνοντας υπόψη το συμφέρον όλων των εμπλεκόμενων μερών (stakeholders) και του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος.

Υπεύθυνη Κατανάλωση / Ηθική Κατανάλωση

Responsible Consumption / Ethical Consumption

Αφορά τις επιλογές των πολιτών για επιβράβευση ή «τιμωρία» μιας εταιρείας για το υπεύθυνο προφίλ της με την κατανάλωση ή μη προϊόντων/υπηρεσιών τα οποία και αυτά έχουν παραχθεί με υπεύθυνο τρόπο.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΔΙΕΘΝΗ LINKS ΓΙΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- <http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/corporate-social-responsibility> - Νέα στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ΕΚΕ (από τον Οκτώβριο του 2011).
- <http://www.accountability.org> - Παγκόσμιος οργανισμός που παρέχει καινοτόμες λύσεις σε προκλήσεις για την ΕΚΕ και την αειφόρο ανάπτυξη
- <http://www.bitc.org.uk> - Μια φιλανθρωπική οργάνωση που δημιουργήθηκε από επιχειρήσεις με στόχο την προώθηση της υπεύθυνης επιχειρηματικής πρακτικής.
- <http://www.cri.org> - Το Corporate Responsibility Institute (Ινστιτούτο Εταιρικής Ευθύνης) είναι μία Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία που έχει αναλάβει την αποκλειστική εκπροσώπηση του CR Index στην Ελλάδα σε συνεργασία με το BITC (Business in the Community).
- <http://www.csreurope.org> - Κορυφαίο ευρωπαϊκό δίκτυο επιχειρήσεων για την εταιρική κοινωνική ευθύνη, με μέλη περίπου 71 πολυεθνικές εταιρείες και 34 εθνικούς οργανισμούς-εταίρους.
- <http://www.csrhellas.org> - Δίκτυο επιχειρήσεων με τη μορφή μη κερδοσκοπικού Σωματείου που προωθεί την ΕΚΕ τόσο προς τον επιχειρηματικό κόσμο όσο και προς το κοινωνικό περιβάλλον, με απώτερο στόχο την ισόρροπη επίτευξη κερδοφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης.
- <http://www.csrhub.com> - Ενημερωτική βάση που προσφέρει πρόβλεψη σε βαθμολογίες ΕΚΕ και αειφορίας για περίπου 5.000 εταιρείες από 135 βιομηχανίες σε 65 χώρες.
- <http://www.eben-net.org> - Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο/Δίκτυο αφιερωμένο στην προώθηση της επιχειρηματικής ηθικής στον ακαδημαϊκό χώρο, στο χώρο των επιχειρήσεων, στο δημόσιο τομέα, αλλά και στην κοινωνία των πολιτών.
- <http://www.ethicalcorp.com> - Εταιρεία με βάση την Αγγλία, που

- προσφέρει επιχειρηματική ευφυΐα για την αειφορία.
- <http://www.ethicafashionforum.com> - Φορέας της βιομηχανίας της μόδας που προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη στο χώρο.
- <http://www.eurocharity.gr> - Προσφέρει υπηρεσίες προβολής και δικτύωσης σε θέματα που σχετίζονται με την εταιρική υπευθυνότητα, την πράσινη οικονομία, την αειφόρο ανάπτυξη και την επιχειρηματική αριστεία.
- <http://www.fairtrade.gr> - Ελληνική Μη Κυβερνητική Οργάνωση που προωθεί το δίκαιο εμπόριο και στοχεύει στην καταπολέμηση της φτώχειας σε παγκόσμιο επίπεδο.
- <http://www.globalcompactnetworkhellas.gr> - Ελληνικό Δίκτυο για την ΕΚΕ που αποτελείται από οργανισμούς, επιχειρήσεις, ακαδημαϊκούς και άλλους φορείς και προωθεί το Οικουμενικό Σύμφωνο και τις αρχές του στην Ελλάδα.
- <http://www.instofcom.gr> - Αστική εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που ιδρύθηκε στο πλαίσιο της προσπάθειας για συνένωση του επαγγελματικού με τον ακαδημαϊκό χώρο της επικοινωνίας.
- <http://www.qualitynet.gr> - Μη κερδοσκοπικός οργανισμός, που προωθεί την Κοινωνική Υπευθυνότητα, λειτουργώντας ως κοινωνικός διαμεσολαβητής με στόχο την ανάπτυξη συνεργασιών για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών.
- <http://www.sa-intl.org> - Μη κυβερνητικός, διεθνής, πολυμερής οργανισμός αφιερωμένος στη βελτίωση του χώρου εργασίας και των κοινοτήτων, μέσω της ανάπτυξης και εφαρμογής κοινωνικά υπεύθυνων προτύπων.
- <http://www.sponsor-It.gr> - Υπηρεσία που υλοποιεί δημιουργικές δράσεις ΕΚΕ επιχειρήσεων, συνεργάζεται με ΜΚΟ, και μεσολαβεί για να επικοινωνήσει τις ανάγκες τους.
- <http://www.sustainability.com> - Δεξαμενή Σκέψης και Συμβουλευτική στο χώρο της στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης.